

DECIZIA Nr.838
din 27 mai 2009

referitoare la sesizarea formulată de Președintele României, domnul Traian Băsescu, privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte

Publicată în Monitorul Oficial nr.461 din 03.07.2009

Prin Cererea cu nr.1.377 din 4 mai 2009, Președintele României a solicitat Curții Constituționale să se pronunțe asupra existenței unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte.

Sesizarea se întemeiază pe prevederile art.80 alin.(2) și art.146 lit.e) din Constituție și ale art.11 alin.(1) pct.A lit.e), ale art.34, 35 și 36 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Cererea a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7.312 din 4 mai 2009 și formează obiectul Dosarului nr.1.905E/2009.

În motivarea sesizării se susțin, în esență, următoarele:

În mod constant, în ultimii ani, instanțele judecătorești au pronunțat hotărâri judecătorești prin care au dat câștig de cauză magistraților, personalului de specialitate juridică asimilat acestora, asistenților judiciari și personalului auxiliar care au promovat acțiuni în pretenții, fundamentate pe legislația salarizării din sistemul judiciar. Astfel de procese câștigate au avut ca obiect, cu titlu de exemplu: prima de concediu, sporul "anticorupție", sporul pentru vechime în muncă, coeficienții de multiplicare diferiți, sporul de "specializare", sporul de "periculozitate", sporul de "confidențialitate", sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică, tichetele de masă, sporul de "fidelitate", stimulente, suplimentul "postului", sporul de "permanență".

Prin pronunțarea unor hotărâri judecătorești, uneori în baza unor texte de lege abrogate, autoritatea judecătorească, prin instanțele judecătorești și Înalta Curte de Casație și Justiție, a acționat ca o autoritate legiuitoare, fiind astfel afectat un principiu fundamental al statului de drept, respectiv principiul separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale, consacrat de art.1 alin.(4) din Legea fundamentală. Cu toate că principiile care guvernează regimul juridic al drepturilor salariale convenite personalului bugetar, inclusiv sporurile și adaosurile, pot fi stabilite numai prin lege sau prin acte normative cu forță juridică similară legii, respectiv ordonanțe ale Guvernului, simple sau de urgență, în mod repetat instanțele judecătorești au pronunțat hotărâri prin care au atribuit drepturi bănești personalului din organele autorității judecătorești. Ca atare, reglementarea cuantumului indemnizațiilor sau al salariilor personalului retribuit de la bugetul de stat, inclusiv al sporurilor și al adaosurilor constituie un atribut exclusiv al legiuitorului. Prin aceste acte concrete, instanțele judecătorești și-au arogat competențe care țin de sfera puterii legiuitoare, rezultând un conflict juridic de natură constituțională a cărui gravitate împiedică îndeplinirea normală a atribuțiilor constituționale ale autorităților publice.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție confirmă această stare de fapt.

Astfel, prin Decizia nr.XXXVI/2007, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii, statuând că *"Dispozițiile art.33 alin.(1) din Legea nr.50/1996, în raport cu prevederile art.1 pct.32 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000, art.50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.177/2002 și art.6 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.160/2000 se interpretează, în sensul că:*

Judecătorii, procurorii și ceilalți magistrați, precum și persoanele care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de controlor financiar în cadrul Curții de Conturi a României beneficiau și de sporul pentru vechime în muncă, în cuantumul prevăzut de lege." Drept motiv s-a reținut *"înlăturarea oricărui tratament discriminatoriu, care ar contraveni atât*

principiului egalității în drepturi, instituit prin art.16 din Constituția României, republicată, cât și dispozițiilor privind interzicerea discriminării cuprinse în art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale", având în vedere că "A considera că puteau beneficia de dispozițiile art.33 din Legea nr.50/1996 numai salariații din categoria personalului auxiliar, iar nu și magistrații, ar însemna să se încalce principiul egalității în drepturi, ceea ce ar face incidente dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare."

Or, trebuie constatat că, în cazul magistraților, sporurile au fost incluse în indemnizația stabilită prin act normativ distinct. În prezent, pe această cale, acest corp profesional ajunge să beneficieze de două ori de spor, o dată încorporat în indemnizație și a doua oară ca spor distinct. Argumentul legat de discriminare nu își găsește justificarea obiectivă, întrucât cele două categorii profesionale se află în situații diferite.

Totodată, autorul sesizării subliniază faptul că în anul 2000, odată cu reforma în domeniul salarizării anumitor categorii profesionale (printre care și cea a magistraților, prin Ordonanța Guvernului nr.83/2000), s-a avut în vedere introducerea tuturor sporurilor în salariu pentru a se asigura transparența, practica actuală a instanțelor judecătorești contravenind acestui sistem de salarizare.

De asemenea, prin Decizia nr.XXI/2008 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la recursul în interesul legii referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.47 din Legea nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, s-a constatat că „*judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul auxiliar de specialitate au dreptul la un spor de 50% pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul de bază brut lunar, și după intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr.83/2000, aprobată prin Legea nr.334/2001*". Or, art.I pct.42 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 abrogă expres prevederile art.47 din Legea nr.50/1996, care reglementau acest drept.

În motivarea acestei decizii, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că "*prin emiterea Ordonanței Guvernului nr.83/2000 au fost depășite limitele legii speciale de abilitare adoptate de Parlamentul României, încalcându-se astfel dispozițiile art.108 alin.(3), cu referire la art.73 alin.(1) din Constituția României*". Totodată, se stipulează că "*(...) verificarea constituționalității și soluționarea excepției de neconstituționalitate având ca obiect norme abrogate în prezent revin, prin interpretarea per a contrario a art.147 alin.(1), cu referire la art.126 alin.(1) din Constituție, instanțelor judecătorești. (...) Înalta Curte de Casație și Justiție constată că instanțele judecătorești pot să se pronunțe asupra regularității actului de abrogare și a aplicabilității în continuare a normei abrogate în condițiile precizate mai sus, în virtutea principiului plenitudinii de jurisdicție în recursul cu a cărui soluționare a fost corect investită*".

Autorul sesizării susține că, în mod evident, această instanță și-a depășit atribuția constituțională prevăzută de art.124 alin.(1) din Constituție, de a înfăptui justiția "*în numele legii*". Trebuie observat că, deși Guvernul nu era abilitat expres să abroge un act normativ, totuși Ordonanța Guvernului nr.83/2000 a fost aprobată de Parlamentul României prin Legea nr.334/2001, eventualele lipsuri fiind completate astfel.

Pe de altă parte, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că instanțele judecătorești nu pot crea norme juridice. Astfel, referitor la sporurile salariale sau la alte drepturi de aceeași natură, solicitate de magistrați, având ca temei juridic principiul nediscriminării, reglementat pe larg în Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Curtea a statuat că dispozițiile acestea sunt neconstituționale în măsura în care din ele se desprinde înțelesul că în atribuțiile instanțelor judecătorești intră crearea unor norme juridice, care să prevadă alte drepturi decât cele avute în vedere de legiuitor la adoptarea actelor normative considerate discriminatorii, instituindu-se astfel, pe cale judiciară, sisteme de salarizare paralele celor stabilite prin acte normative.

Situația prezentată nu este specifică personalului din domeniul judiciar. Instituirea unor drepturi de natură salarială de către instanțele judecătorești tinde să devină o practică generală aplicabilă categoriilor profesionale din toate sectoarele sistemului bugetar.

Instanțele judecătorești nu au competența constituțională de a institui, modifica și abroga norme juridice de aplicare generală, "*misiunea lor constituțională fiind aceea de a realiza justiția, potrivit art.126 alin.(1) din Legea fundamentală, adică de a soluționa, aplicând legea, litigiile dintre*

subiectele de drept cu privire la existența, întinderea și exercitarea drepturilor lor subiective", după cum a statuat și Curtea Constituțională în deciziile mai sus menționate. Orice interpretare care conduce la înfăptuirea competențelor constituționale exclusive ce aparțin altei autorități publice, astfel cum sunt acestea precizate în titlul III din Legea fundamentală, dă naștere unui conflict juridic de natură constituțională între respectivele autorități.

Prin urmare, se solicită Curții Constituționale să se pronunțe asupra existenței unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată în cauză de către Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte, generat de modul în care instanțele judecătorești înțeleg să-și exercite prerogativele constituționale în soluționarea anumitor litigii, având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială, prin crearea de norme juridice, prerogativă ce aparține Parlamentului și în anumite situații, strict delimitate de Constituție, Guvernului.

Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție, cu ocazia soluționării recursului în interesul legii, a analizat aspecte ce țin de modalitatea de adoptare a unui act normativ și a concluzionat în sensul neconstituționalității acestuia. Procedând astfel, instanța supremă și-a depășit sfera de competență, arogându-și puteri ce nu i-au fost conferite de Constituție, Curtea Constituțională fiind singura în măsură să verifice conformitatea legii sau ordonanței cu Legea fundamentală, potrivit art.142 alin.(1) din Constituție.

În conformitate cu dispozițiile art.35 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cererea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Public, pentru a prezenta punctele lor de vedere asupra conținutului conflictului juridic de natură constituțională și a eventualelor căi de soluționare a acestuia.

Camera Deputaților a comunicat punctul său de vedere prin Adresa nr.51/2.680 din 12 mai 2009, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7.747 din 12 mai 2009, arătând că, față de conținutul deciziilor nr.XXXVI/2007 și nr.XXI/2008 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, a apărut un conflict juridic pozitiv de natură constituțională între această Curte, care este autoritate publică, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte.

Guvernul a comunicat cu Adresa nr.5/3.357/E.B. din 8 mai 2009, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7.690 din 11 mai 2009, punctul său de vedere. Apreciază că sesizarea de neconstituționalitate prin care se cere constatarea unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și puterea legislativă și executivă, pe de altă parte, care face obiectul Dosarului nr.1.905E/2009, este întemeiată.

Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat cu Adresa nr.148 din 18 mai 2009, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7.979 din 18 mai 2009, următorul punct de vedere:

În primul rând, se pune în discuție îndreptățirea constituțională a Președintelui României de a sesiza Curtea cu cererea de constatare a conflictului juridic de natură constituțională, în condițiile în care conflictul se pretinde a exista între legislativ și executiv, pe de o parte, și judecătorec, pe de altă parte. Constituția prevede între atribuțiile Curții Constituționale și pe aceea de a soluționa conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele României își legitimează cererea pe dispozițiile art.80 alin.(2) din Constituție, care prevăd că *"Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice"*. Textul constituțional îl îndreptățește pe Președinte să utilizeze mijloace constituționale pentru a se asigura respectarea Constituției și o bună funcționare a autorităților publice. De aceea constituantul a înțeles să circumstanțieze modalitatea de înfăptuire a rolului Președintelui, precizând că *"În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate"*. Așa fiind, rămâne de analizat dacă Președintele realizează medierea prin intermediul Curții Constituționale.

De asemenea, se susține că nici poziția Înaltei Curți de Casație și Justiție ca parte în acest pretins conflict nu poate fi susținută până la capăt. Constituția nu definește Înalta Curte de Casație și Justiție ca fiind reprezentant al puterii judecătorești. Este adevărat că în Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prezența în Consiliu a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție este motivată în acest fel [art.3 lit.c)], dar, evident,

este vorba de participarea într-o structură constituțională care garantează independența puterii judecătorești și organizează sistemul de garanții ale carierei judecătorilor. Pe de altă parte, este de reținut faptul că în activitatea sa jurisdicțională Înalta Curte de Casație și Justiție nu a procedat la soluționarea unor atari conflicte de natură salarială, ele căzând în competența altor instanțe judecătorești. Existența unei practici neunitare în modul de soluționare a litigiilor cu acest conținut a determinat implicarea Curții în soluționarea unor recursuri în interesul legii. Constituția rezervă Înaltei Curți de Casație și Justiție asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale [art.126 alin.(3)]. Soluția Curții în recursul în interesul legii are autoritate de lucru interpretat pentru judecători, scopul acestui recurs fiind acela de a se asigura previzibilitatea dreptului și uniformitate în aplicarea acestuia. În recursul în interesul legii nu se soluționează un *litigiu inter partes*, soluțiile pronunțate de instanțe nu sunt reformate, părțile nu se citează, deciziile au efect pentru viitor și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Obligativitatea acestor interpretări date de Curte este opțiunea legiuitorului, și nu o creație a Curții. Constituționalitatea acestei soluții a fost tranșată de Curtea Constituțională prin mai multe decizii (spre exemplu Decizia nr.528 din 2 decembrie 1997 sau Decizia nr.93 din 11 mai 2000). Experiența organizării judiciare la nivelul Uniunii Europene scoate în evidență existența unor jurisdicții în care hotărârile acestor curți nu au caracter constrângător. În aceste cazuri s-a recunoscut că hotărârile curților păstrează totuși o mare putere de persuasiune.

În cazul în care Curtea Constituțională va intra pe analiza în fond a cererii, Înalta Curte de Casație și Justiție solicită să se constate că nu există un conflict juridic de natură constituțională între părțile menționate în cerere. Înainte de prezentarea argumentelor, Înalta Curte de Casație și Justiție înțelege să reitereze poziția sa în legătură cu faptul că această tendință de a chema în fața Curții Constituționale puterea judecătorească în baza unor cereri care privesc soluții irevocabile ale instanțelor judecătorești pentru a se lipsi de efecte asemenea hotărâri este periculoasă, antrenând Curtea Constituțională, autoritate constituțională care nu face parte din puterea judecătorească, într-o dispută care excedează principiilor constituționale și legale. Atât dispozițiile de drept intern, cât și principiile afirmate în documentele internaționale interzic lipsirea de efecte a deciziilor judecătorești prin hotărâri ale autorităților aflate în afara structurii acestor organe. Pentru îndreptarea eventualelor erori, există căi de atac - ordinare și extraordinare -, neutilizate în aceste procese.

În raport cu aspectele din cererea de sesizare a Curții Constituționale, Înalta Curte de Casație și Justiție consideră că nu există niciun conflict de competență din perspectiva dispozițiilor constituționale și niciun blocaj instituțional, întrucât:

- pe de o parte, instanțele judecătorești și-au exercitat competența ce le revine potrivit art.126 alin.(1) și (2) din Constituție și dispozițiilor procedurale, soluționând litigiile cu care au fost învestite având ca obiect drepturi salariale în limitele acțiunilor introductive de instanță și în raport cu dispozițiile legale incidente;

- pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție constituită în Secții Unite a soluționat, prin Decizia nr.XXXVI/2007 și Decizia nr.XXI/2008, recursurile în interesul legii cu care a fost învestită în exercitarea atribuției constituționale exclusive de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, cu respectarea dispozițiilor art.329 din Codul de procedură civilă, cu referire la art.126 alin.(3) din Constituție, republicată.

Apreciază că nu există un blocaj instituțional, întrucât drepturile recunoscute prin hotărâri judecătorești au fost în mare parte deja acordate, iar în unele cazuri chiar prevăzute de acte normative cu forță juridică de lege.

Parlamentul și Guvernul, ca autorități ale căror competențe constituționale se susține că ar fi fost încălcate, au recunoscut și au pus în executare hotărârile invocate și, ca atare, nu se poate reține că ar fi un blocaj instituțional în sensul definiției noțiunii de conflict juridic de natură constituțională.

În continuare, se arată că nu poate fi reținută drept izvor al unui conflict juridic de natură constituțională simpla și laconica invocare a unei multitudini de hotărâri judecătorești, care, pe lângă faptul că nu sunt identificate, se află în diverse stadii procesuale, fie sunt definitive și irevocabile, fie sunt în curs de soluționare, fie sunt supuse căilor de atac.

Cât privește deciziile pronunțate în soluționarea recursurilor în interesul legii, se apreciază că asemenea hotărâri nu pot constitui izvor al unui conflict juridic de natură constituțională atâta timp cât ele sunt pronunțate în exercitarea atribuției constituționale exclusive ce revine Secțiilor

Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform dispozițiilor art.126 alin.(3) din Constituție. Astfel, prin prisma dispozitivului și considerentelor, nu se poate susține sub nicio formă că prin aceste hotărâri au fost edictate noi norme juridice, prin arogarea competenței de legiferare ce aparține puterii legiuitoare a statului.

Mai mult, dacă s-ar accepta teza conform căreia această unică și constituțională competență ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, poate fi supusă cenzurii unei alte autorități a statului de drept, ar rezulta un veritabil conflict juridic de natură constituțională. Aceasta, întrucât a supune cenzurii instanței de contencios constituțional deciziile Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii echivalează cu un control de legalitate al soluției și al argumentelor unei asemenea hotărâri judecătorești, care, în esență, reprezintă tocmai forma concretă de realizare a rolului constituțional și de exercitare a competenței legale ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pe de altă parte, în virtutea principiului liberului acces la justiție, nu este exclusă posibilitatea ca anumiți petenți să fi solicitat ori să solicite în viitor diverse sporuri ori drepturi salariale, însă existența pe rolul instanțelor judecătorești și chiar pronunțarea de către unele instanțe de fond a anumitor soluții nu este de natură a crea în mod automat un blocaj instituțional ori un conflict juridic de natură constituțională.

Totodată, este nedemonstrată afirmația că prin hotărârile judecătorești invocate drept izvor al conflictului juridic de natură constituțională se aduce atingere principiului previzibilității bugetare, în condițiile în care cheltuielile de personal pentru întregul sistem al justiției reprezintă doar 1,05% din totalul cheltuielilor bugetare ale anului 2009, 5,25% din deficitul bugetar și 1,32% din totalul veniturilor bugetului de stat pe anul 2009.

Realizând o altă comparație, se constată că produsul intern brut estimat pentru anul 2008 a fost de 503.958,7 milioane lei. Or, raportat la această valoare comunicată de Institutul Național de Statistică, totalul cheltuielilor de personal din sistemul justiției reprezintă 0,19% din PIB.

În legătură cu invocarea printre argumentele în sprijinul existenței conflictului juridic de natură constituțională a unor decizii ale Curții Constituționale (prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative), se apreciază că "din modalitatea intervenției Curții Constituționale - decizii interpretative - rezultă că doar în situațiile circumstanțiate de Curte dispozițiile sunt neconstituționale, pe cale de consecință, în principiu, instanțele judecătorești au competența de a primi și soluționa cereri pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun."

În fine, se mai menționează și faptul că, potrivit dreptului comunitar, instanțele de judecată, în soluționarea cazurilor concrete și exercitarea controlului de legalitate, pot înlătura de la aplicare un text de lege care încalcă o normă sau principiu de drept european (a se vedea, spre exemplu, hotărârea din 13 martie 2008, cauzele C - 383/2006 și C - 385/06 ale Curții de Justiție a Comunităților Europene, precum și poziția Comisiei în cauza C - 55/07, 31 martie 2009, a aceleiași instanțe).

Consiliul Superior al Magistraturii a trimis punctul său de vedere cu Adresa nr.15.546/1.154/2009, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.7.726 din 11 mai 2009, prin care solicită respingerea ca inadmisibilă a sesizării de neconstituționalitate, întrucât prin aceasta se tinde la crearea unei noi căi de atac extraordinare, nereglementată de lege, prin care să se repună în discuție hotărâri judecătorești irevocabile. Or, potrivit art.126 alin.(2) din Constituție, *"Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege"*, iar, potrivit art.129 din Legea fundamentală, *"Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii"*.

La dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere cu privire la conflictul juridic de natură constituțională care face obiectul cauzei din partea unor judecători din cadrul Judecătoriei Constanța și din partea Asociației Magistratilor din România, precum și cereri de introducere în

cauză din partea următoarelor instanțe: Curțile de Apel Ploiești, București, Suceava, Alba Iulia, Galați și Iași, precum și tribunalele Bihor, Neamț și Vaslui.

Cererea privind soluționarea conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească, pe de o parte, și autoritatea legislativă, pe de altă parte, a fost dezbătută în ședința din data de 27 mai 2009, după ce la termenul din 13 mai 2009 a fost amânată în vederea formulării punctului de vedere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și introducerii în cauză a Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Public, ca instituții componente și reprezentative ale autorității judecătorești.

La ședință au participat reprezentantul Președintelui României, domnul Ștefan Deaconu, consilier prezidențial pe probleme juridice din cadrul Departamentului Constituțional Legislativ al Administrației Prezidențiale, reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Cristina Tarcea, reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, doamna consilier juridic Otilia Luiz, reprezentantul Camerei Deputaților, domnul Gheorghe Iancu, șeful Departamentului Legislativ al Camerei Deputaților, precum și reprezentantul Guvernului, doamna Daniela Nicoleta Andreescu, secretar general al Guvernului.

Având cuvântul, reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție pune în discuție o chestiune prealabilă, respectiv solicită autorului sesizării să precizeze obiectul cererii formulate sub aspectul hotărârilor judecătorești care constituie sursa presupusului conflict juridic de natură constituțională, și anume dacă acesta îl reprezintă cele două decizii al Înaltei Curți de Casație și Justiție - deciziile nr.XXXVI/2007 și nr.XXI/2008, sau toate hotărârile judecătorești pronunțate de instanțe - tribunale și curți de apel, cu privire la drepturile salariale ale magistraților. În motivarea cererii se arată că, întrucât secțiunea 1 a cap.VI din titlul III - *Autoritatea judecătorească* se intitulază *Instanțele judecătorești*, iar dispozițiile art.126 alin.(1) din Constituție prevăd că "*Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege*", nu se poate susține că instanța supremă este unica reprezentantă a autorității judecătorești, astfel că se impune introducerea în cauză a tuturor instanțelor judecătorești, care, de altfel, au depus cereri de intervenție la Dosarul Curții Constituționale nr.1.905E/2009. Un argument suplimentar îl constituie împrejurarea că, în activitatea sa jurisdicțională, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a procedat la soluționarea litigiilor având ca obiect drepturile salariale ale magistraților, ele căzând în competența altor instanțe judecătorești. Existența unei practici neunitare în modul de soluționare a litigiilor cu acest conținut a determinat implicarea Curții în soluționarea unor recursuri în interesul legii, care au avut autoritate de lucru interpretat pentru judecători. Însă prin recursul în interesul legii nu se soluționează un litigiu *inter partes*, deciziile au efect pentru viitor, iar obligativitatea interpretărilor date este opțiunea legiuitorului, iar nu o creație a instanței supreme, constituționalitatea acestei soluții fiind tranșată de Curtea Constituțională în repetate rânduri.

Prin urmare, se solicită Curții Constituționale amânarea judecării cauzei în vederea precizării obiectului cererii de către autorul sesizării și introducerea în cauză, alături de Înalta Curte de Casație și Justiție, a celorlalte instanțe judecătorești.

Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii consideră întemeiată cererea formulată de reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție și solicită, de asemenea, precizarea cererii privind soluționarea conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească și autoritatea legislativă.

Reprezentantul Președintelui României arată că nu se impune amânarea cauzei și, deși consideră că sesizarea a fost clară, precizează că obiect al contestării îl reprezintă exclusiv cele două decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în soluționarea unor recursuri în interesul legii, care au stat la baza adoptării celorlalte hotărâri ale instanțelor judecătorești. Așa fiind, întrucât sursa conflictului juridic de natură constituțională o reprezintă doar deciziile instanței supreme, solicită respingerea cererilor de introducere în cauză a celorlalte instanțe de judecată.

Reprezentantul Camerei Deputaților consideră cauza în stare de judecată, arătând că, prin pronunțarea deciziilor privind soluționarea unor recursuri în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a asumat rolul de îndrumare, optând pentru o anumită interpretare a legii pe care a impus-o, pentru viitor, celorlalte instanțe judecătorești. Acest rol asumat justifică prezența sa în calitate de parte a conflictului juridic de natură constituțională.

Reprezentantul Guvernului susține tardivitatea cererii privind introducerea în cauză, alături de Înalta Curte de Casație și Justiție, a celorlalte instanțe judecătorești și, prin urmare,

respingerea ei, întrucât, la termenul din 13 mai 2009, motivul pentru care Curtea Constituțională a amânat soluționarea cauzei l-a constituit tocmai completarea cadrului procesual sub aspectul părților implicate în conflict, cu acel prilej fiind dispusă introducerea în cauză, în calitate de reprezentanți ai autorității judecătorești, a Consiliului Superior al Magistraturii și a Ministerului Public.

Deliberând asupra cererii formulate, Curtea Constituțională apreciază că nu sunt întrunite condițiile legale pentru amânarea judecării cauzei. Astfel, față de împrejurarea că reprezentantul autorului sesizării și-a precizat cererea sub aspectul obiectului, Curtea respinge cererile privind introducerea în cauză a celorlalte instanțe judecătorești și stabilește calitatea de parte în conflictul juridic de natură constituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art.126 alin.(3) din Constituție.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Președintelui României solicită constatarea existenței unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească și autoritatea legiuitoare, generat de pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a două decizii prin care s-au soluționat recursuri în interesul legii, decizii care acordă judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate sporuri salariale, care, odată cu reforma în domeniul salarizării realizată prin Ordonanța Guvernului nr.83/2000, fuseseră introduse în salariul de bază și abrogate ca atare. Aceste decizii au produs efecte negative asupra bugetului statului din care a fost suportată plata drepturilor salariale acordate de instanțele judecătorești.

Gravitatea consecințelor unor asemenea hotărâri este amplificată de tendința de generalizare cu privire la stabilirea, pe cale judecătorească, a drepturilor de natură salarială și pentru alte categorii profesionale bugetare.

Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în motivarea Deciziei nr.XXI/2008 cu privire la recursul în interesul legii referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.47 din Legea nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, s-a reținut că acordarea sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică se întemeiază pe controlul de constituționalitate a Ordonanței Guvernului nr.83/2000, apreciată ca fiind adoptată cu depășirea limitelor legii speciale de abilitare adoptate de Parlamentul României. Or, procedând în această manieră, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a încălcat atribuția constituțională prevăzută de art.124 alin.(1) din Constituție, de a înfăptui justiția în numele legii.

Referitor la căile de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională, reprezentantul Președintelui României apreciază că decizia pe care o va pronunța Curtea Constituțională nu poate afecta hotărârile judecătorești pronunțate anterior de instanțele de judecată, ci va avea efecte numai pentru viitor, când Înalta Curte de Casație și Justiție va trebui să se abțină de la a pronunța hotărâri prin care să creeze norme juridice, cu încălcarea competențelor expres prevăzute de Constituție și de lege.

În continuare, președintele Curții Constituționale dă cuvântul reprezentantului Înaltei Curți de Casație și Justiție. Acesta arată că, în condițiile în care a luat act de faptul că sesizarea se referă exclusiv la deciziile nr.XXXVI/2007 și nr.XXI/2008 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât obiectul contestării nu îl reprezintă competența instanței supreme de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, apare ca evident că obiectul criticii îl constituie motivarea celor două decizii. Prin urmare, sesizarea Președintelui României de a supune cenzurii instanței de contencios constituțional deciziile Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii echivalează cu solicitarea efectuării unui control de legalitate a soluției și a argumentelor unei asemenea hotărâri judecătorești, care, în esență, reprezintă tocmai forma concretă de realizare a rolului constituțional și de exercitare a competenței legale ce revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit art.126 alin.(3) din Constituție. Or, o atare sesizare este inadmisibilă, întrucât contravine principiilor statului de drept, autorității de lucru judecat, principiului stabilității raporturilor juridice, precum și principiilor internaționale cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pe de altă parte, reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție pune în discuție admisibilitatea sesizării și sub aspectul lipsei temeiului constituțional cu privire la dreptul Președintelui României de a sesiza Curtea Constituțională, în această cauză, cu cererea de

constatare a conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească și cea legislativă, în condițiile în care Președintele nu are calitatea de parte implicată în conflict.

Se susține că, întrucât autorul sesizării își legitimează cererea pe dispozițiile art.80 alin.(2) din Constituție, potrivit cărora *"Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice"*, se impune a evidenția că legiuitorul constituant a înțeles să circumstanțieze modalitatea de înfăptuire a rolului Președintelui, prevăzând că, *"În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate"*. Or, în cauza de față, Președintele nu a efectuat nicio mediere prealabilă între părțile pretinse a se afla în conflict, astfel că transferul atribuției sale către Curtea Constituțională nu poate fi reținut ca temei legal de sesizare a acesteia din urmă cu soluționarea unui eventual conflict între autorități.

În situația în care Curtea Constituțională nu va reține motivele de inadmisibilitate ale sesizării formulate de Președintele României, reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție pune concluzii de respingere a acesteia, susținând inexistența unui conflict juridic între autoritatea judecătorească și cea legiuitoare.

Astfel, prin Legea nr.45/2007 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.169 din 9 martie 2007, Parlamentul a reintrodus sporul pentru vechime în muncă calculat la indemnizația de încadrare brută lunară, corespunzător timpului efectiv lucrat în program normal de lucru, pentru judecători, procurori, personalul asimilat acestora și magistrați-asistenți.

Mai mult, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.462 din 20 iunie 2008, aprobată prin Legea nr.76/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.231 din 8 aprilie 2009, autoritatea legiuitoare a stabilit o serie de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, și anume eşalonarea plății sumelor prevăzute în titlurile executorii emise până la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sistemul justiției.

Așa fiind, problemele existente cu privire la unele drepturi de natură salarială ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției au fost tranșate prin intervenția legiuitorului, astfel că în prezent nu se poate susține existența unui conflict între cele două autorități.

În fine, referitor la argumentele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în motivarea deciziilor pronunțate, se arată că, în temeiul art.11 și 20 din Constituție, potrivit dreptului comunitar, instanțele de judecată, în soluționarea cauzelor concrete și în exercitarea controlului de legalitate, pot înlătura de la aplicare un text de lege din dreptul intern care încalcă o normă sau un principiu de drept european.

De asemenea, verificarea constituționalității și soluționarea excepției de neconstituționalitate având ca obiect norme abrogate în prezent revin, prin interpretarea per a contrario a dispozițiilor art.147 alin.(1), cu referire la art.126 alin.(1) din Constituție, instanțelor judecătorești, în virtutea principiului plenitudinii de jurisdicție în soluționarea cauzelor în care au fost corect investite. O altă interpretare a textelor legale și constituționale, coroborată cu lipsa de competență a Curții Constituționale în materia controlului de constituționalitate a normelor juridice care nu mai sunt în vigoare, consacrată printr-o jurisprudență constantă a acestei jurisdicții, ar echivala cu negarea realizării unui atare control și lipsirea de conținut a principiului supremației Constituției.

În continuare, a luat cuvântul reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, care apreciază că sesizarea formulată de Președintele României este inadmisibilă.

În primul rând, art.146 lit.e) din Constituție reglementează cadrul procesual al soluționării conflictelor juridice de natură constituțională, stabilind subiectele de drept îndrituite să sesizeze Curtea Constituțională în cazul în care s-ar afla într-un conflict pozitiv sau negativ de competențe. Or, în condițiile în care sesizarea Președintelui nu se referă la una dintre atribuțiile sale, presupus a fi nesocotite de către o altă autoritate, ci vizează un conflict de competențe al unor terțe autorități publice, cererea adresată Curții s-a realizat cu depășirea competențelor sale. Pe de altă parte, Președintele nu și-a respectat obligația constituțională de a media presupusul conflict dintre autorități, așa cum prevăd dispozițiile art.80 alin.(2) din Constituție.

În al doilea rând, prin sesizare se tinde la crearea unei noi căi de atac extraordinare, nereglementată de lege, prin care să se repună în discuție hotărâri judecătorești definitive și

irevocabile. Or, cenzurarea acestor hotărâri care au putere de lege, în virtutea principiului "*res iudicata pro veritate habetur*", de către Curtea Constituțională, în temeiul prevederilor art.146 lit.e) din Constituție, este inadmisibilă.

În continuare, președintele Curții Constituționale dă cuvântul reprezentantului Camerei Deputaților, care solicită Curții Constituționale să constate existența conflictului juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească și cea legiuitoare, motivat de împrejurarea că Înalta Curte de Casație și Justiție, prin pronunțarea unor decizii în materia drepturilor salariale ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, a creat norme de drept material care au produs efecte grave asupra bugetului de stat. Reglementând norme juridice cu putere de lege, instanța supremă și-a depășit atribuțiile prevăzute de Constituție, intrând într-un conflict pozitiv de competențe cu autoritatea legiuitoare.

Cu privire la soluționarea conflictului juridic provocat de deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție, reprezentantul Camerei Deputaților consideră că se impune reanalizarea rolului judecătorului instanțelor de drept comun, precum și al autorității de lucru judecat a celor statuate printr-o hotărâre judecătorească, prin prisma competenței Curții Constituționale consacrate de art.146 lit.e) din Constituție. Astfel, date fiind efectele grave ale deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia Curții Constituționale prin care se constată existența conflictului juridic poate constitui un posibil temei pentru inițierea procedurii revizuirii hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunțate anterior acestei decizii.

Pe de altă parte, în vederea evitării pe viitor a unor asemenea conflicte, autoritatea legiuitoare trebuie să adopte acte normative care să respecte cerințele de acuratețe și previzibilitate specifice normelor de drept.

Reprezentantul Guvernului solicită admiterea sesizării Președintelui României. În motivare se arată că, la nivelul Guvernului, s-au desfășurat o serie de întâlniri între reprezentanții autorităților aflate în conflict, astfel că nu se poate susține că medierea prealabilă declanșării procedurii în fața Curții Constituționale nu s-a realizat.

În ceea ce privește calitatea de parte implicată în conflict, aceasta se întemeiază pe dispozițiile art.102 alin.(1) din Constituție, potrivit cărora Guvernul asigură realizarea politicii interne a țării, potrivit programului de guvernare acceptat de Parlament.

În susținerea existenței conflictului juridic de natură constituțională, reprezentantul Guvernului apreciază că, prin deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție privind soluționarea unor recursuri în interesul legii, s-a creat un nou sistem de salarizare, cu încălcarea prevederilor în vigoare care reglementau ca formă unică de remunerare o indemnizație în care erau înglobate sporurile salariale existente în prealabil, dar abrogate prin Ordonanța Guvernului nr.83/2000. Astfel, pronunțând deciziile nr.XXXVI/2007 și nr.XXI/2008 prin care s-au creat drepturi colective, Înalta Curte de Casație și Justiție s-a subrogat în competența legiuitorului și a modificat politica de salarizare a unor categorii profesionale, împrejurare ce a generat grave prejudicii asupra bugetului de stat, inechități între salariații bugetari și, implicit, tensiuni sociale.

În consecință, Guvernul apreciază că remediarea aspectelor expuse s-ar realiza prin desființarea hotărârilor judecătorești pronunțate cu depășirea competențelor constituționale.

În replică la cele afirmate de reprezentanții Camerei Deputaților și Guvernului, reprezentantul Înaltei Curți de Casație și Justiție arată că, potrivit legislației europene și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, intervenția legiuitorului în materia politicii salariale a magistraților, și anume micșorarea indemnizației acestora, pe de o parte, sau în materia căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, pe de altă parte, nu poate opera fără a se aduce atingere principiilor statului de drept, respectiv dreptului la un proces echitabil.

CURTEA,

examinând cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte, punctele de vedere ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii, Camerei Deputaților și Guvernului, susținerile reprezentanților Înaltei Curți de Casație și Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii, Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile Constituției și ale Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, reține următoarele:

În ceea ce privește **admisibilitatea** sesizării:

În conformitate cu dispozițiile art.146 lit.e) din Constituție, Curtea Constituțională *"soluționează conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice"*. În acest sens, autorități publice care ar putea fi implicate într-un conflict juridic de natură constituțională sunt numai cele cuprinse în titlul III din Constituție, și anume: Parlamentul, alcătuit din Camera Deputaților și Senat, Președintele României, ca autoritate publică unipersonală, Guvernul, organele administrației publice centrale și ale administrației publice locale, precum și organele autorității judecătorești. Pentru exercitarea competenței prevăzute de Constituție, Curtea este sesizată la cererea *"Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii"*. Subiectele de drept pe care Legea fundamentală le îndrituiește a sesiza Curtea sunt limitativ prevăzute, dispoziția constituțională nedistingând după cum autoritățile pe care le reprezintă sunt sau nu părți în conflictul cu care sesizează Curtea.

Prin urmare, Curtea constată că Președintele României este în drept să formuleze cererea cu privire la soluționarea conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte, deși nu este parte în acest conflict.

Curtea constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit art.146 lit.e) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 34 și 35 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritățile publice.

Prin cererea formulată se solicită Curții Constituționale să constate existența unui conflict juridic de natură constituțională generat de modul în care Înalta Curte de Casație și Justiție înțelege să-și exercite prerogativele constituționale în soluționarea recursurilor în interesul legii având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială, prin crearea de norme juridice, prerogativă ce aparține Parlamentului și, în anumite situații strict delimitate de Constituție, Guvernului.

Astfel, prima este **Decizia nr.XXXVI din 7 mai 2007** privind recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea dispozițiilor art.33 alin.(1) din Legea nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, cu modificările ulterioare, în raport cu prevederile art.1 pct.32 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, art.50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.177/2002 privind salarizarea și alte drepturi ale magistraților și ale art.6 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.160/2000 privind salarizarea controlorilor financiari din cadrul Curții de Conturi, în materia sporului pentru vechime în muncă în cazul judecătorilor, procurorilor și celorlalți magistrați, precum și al persoanelor care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de controlor financiar în cadrul Curții de Conturi a României, decizie prin care Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, a decis că *"Judecătorii, procurorii și ceilalți magistrați, precum și persoanele care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de controlor financiar în cadrul Curții de Conturi a României beneficiau și de sporul pentru vechime în muncă, în cuantumul prevăzut de lege"*.

A doua decizie este Decizia nr.XXI din 10 martie 2008 pentru examinarea recursului în interesul legii privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.47 din Legea nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, în raport cu prevederile art.1 pct.42 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr.50/1996, aprobată prin Legea nr.334/2001, referitor la sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică, în cuantum de 50% din salariul de bază brut lunar, pentru judecători, procurori și personalul auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor și parchetelor, decizie prin care instanța supremă a hotărât că, *"În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art.47 din Legea nr.50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, constată că judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, precum și personalul auxiliar de specialitate au dreptul la un spor de 50% pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul de bază brut lunar, și după intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr.83/2000, aprobată prin Legea nr.334/2001"*.

Potrivit art.329 alin.3 din Codul de procedură civilă, *"dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe"*, astfel că, aplicând cele două decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele judecătorești au pronunțat hotărâri prin care au fost acordate persoanelor îndreptățite sporul pentru vechimea în muncă și sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

În ceea ce privește noțiunea de **conflict juridic de natură constituțională dintre autorități publice**, Curtea Constituțională constată că prin Decizia nr.53 din 28 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.144 din 17 februarie 2005, a statuat că acesta presupune *"acte sau acțiuni concrete prin care o autoritate sau mai multe își arogă puteri, atribuții sau competențe, care, potrivit Constituției, aparțin altor autorități publice, ori omisiunea unor autorități publice, constând în declinarea competenței sau în refuzul de a îndeplini anumite acte care intră în obligațiile lor"*.

Așadar, conflictul juridic de natură constituțională se poate declanșa între două sau mai multe autorități și poate privi conținutul ori întinderea atribuțiilor lor decurgând din Constituție, ceea ce înseamnă că acestea sunt conflicte de competență, pozitive sau negative, și care pot crea blocaje instituționale.

Pentru soluționarea cererii ce formează obiectul dosarului de față, Curtea Constituțională trebuie să se raporteze la textele din Legea fundamentală incidente pentru a determina competența celor două autorități implicate: autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte.

În ceea ce privește **puterea legislativă**, în temeiul art.61 alin.(1) din Constituție, *"Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării."*

Pe lângă monopolul legislativ al Parlamentului, Constituția, în art.115, consacră delegarea legislativă, în virtutea căreia Guvernul poate emite ordonanțe simple sau de urgență. Astfel, **transferul unor atribuții legislative către autoritatea executivă** se realizează printr-un act de voință al Parlamentului ori, pe cale constituțională, în situații extraordinare, și numai sub control parlamentar.

Potrivit art.124 din Constituție: *"(1) Justiția se înfăptuiește în numele legii.*

(2) Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

(3) Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii."

Sensul art.124 alin.(1) este acela că organele care înfăptuiesc justiția și care, potrivit art.126 alin.(1) din Constituție, sunt **instanțele judecătorești** trebuie să respecte legea, de drept material sau procesual, aceasta fiind cea care determină comportamentul persoanelor fizice și juridice în circuitul civil și în sfera publică. Dispoziția consacră principiul legalității actului de justiție și trebuie corelată cu prevederea art.16 alin.(2) din Constituție care prevede că *"Nimeni nu este mai presus de lege"* și cu cea a art.124 alin.(3) din Constituție, care prevede alte două principii constituționale: independența judecătorului și supunerea lui numai legii. Aceste dispoziții guvernează activitatea instanțelor judecătorești și fixează poziția lor față de lege. Este unanim acceptat că atribuțiile judecătorului implică identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, astfel încât legiuitorul aflat în imposibilitate de a prevedea toate situațiile juridice lasă judecătorului, investit cu puterea de a spune dreptul, o parte din inițiativă. Astfel, în activitatea sa de interpretare a legii, judecătorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a legifera, prin substituirea autorității competente în acest domeniu.

În temeiul art.126 alin.(3) din Constituție, *"Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale"*. Prevederea legală care stabilește competența în această materie o constituie art.329 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia *"Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, precum și colegiile de conducere ale curților de apel au dreptul, pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României, să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești."*

Deciziile prin care se soluționează sesizările se pronunță de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Soluțiile se pronunță numai în interesul legii, nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe".

Cu privire la această competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea Constituțională s-a pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr.1.014 din 8 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.816 din 29 noiembrie 2007. Curtea a reținut că scopul reglementării îl constituie "promovarea unei corecte interpretări a normelor juridice în vigoare, iar nu elaborarea unor noi norme", astfel că "nu se poate considera că deciziile pronunțate de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în asemenea recursuri ar reprezenta o atribuție care vizează domeniul legiferării. [...] Prin textul de lege criticat de autorul excepției, legiuitorul, având în vedere poziția Înaltei Curți de Casație și Justiție în sistemul instanțelor judecătorești, precum și rolul său prevăzut în art.329 din Codul de procedură civilă, a instituit obligativitatea interpretării date de aceasta, în scopul aplicării unitare de către instanțele judecătorești a unui text de lege, fără ca astfel instanța supremă să se substituie Parlamentului, unica putere legiuitoare în stat".

Curtea a mai reținut, pe de altă parte, că "interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept, în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost învestite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii. «Oricât de clar ar fi textul unei dispoziții legale - se arată într-o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului (Cauza *C.R. contra Regatului Unit*, 1995) - în orice sistem juridic există, în mod inevitabil, un element de interpretare judiciară [...]». Complexitatea unor cauze poate conduce, uneori, la aplicări diferite ale legii în practica instanțelor de judecată. Pentru a se elimina posibilele erori în calificarea juridică a unor situații de fapt și pentru a se asigura aplicarea unitară a legii în practica tuturor instanțelor de judecată, a fost creată de legiuitor instituția recursului în interesul legii. Decizia de interpretare pronunțată în asemenea cazuri nu este *extra legem* și, cu atât mai mult, nu poate fi *contra legem*".

De asemenea, Curtea a mai constatat că "instituția recursului în interesul legii conferă judecătorilor instanței supreme dreptul de a da o anumită interpretare, unificând astfel diferențele de interpretare și de aplicare a aceluiași text de lege de către instanțele inferioare. Asemenea soluții interpretative, constante și unitare, care nu privesc anumite părți și nici nu au efect asupra soluțiilor anterior pronunțate, ce au intrat în puterea lucrului judecat, sunt invocate în doctrină ca «precedente judiciare» (...). De altfel (...), potrivit art.329 alin.2 din Codul de procedură civilă, deciziile pronunțate de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca urmare a soluționării recursurilor în interesul legii, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I."

În urma analizei conținutului și succesiunii în timp a dispozițiilor legale referitoare la salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți, personalului auxiliar de specialitate, precum și a celor referitoare la salarizarea persoanelor care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de controlor financiar în cadrul Curții de Conturi a României, precum și a stabilirii competențelor constituționale ale celor două autorități - legiuitoare și judecătorească, Curtea Constituțională constată că:

Prin Decizia nr.XXXVI din 7 mai 2007, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, statuând că "*Judecătorii, procurorii și ceilalți magistrați, precum și persoanele care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de controlor financiar în cadrul Curții de Conturi a României beneficiau și de sporul pentru vechime în muncă, în cuantumul prevăzut de lege*", a acordat beneficiul sporului de vechime în muncă pentru o perioadă în care legea nu a prevăzut acest spor.

Prin Decizia nr.XXI din 10 martie 2008 a hotărât că „*judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul auxiliar de specialitate au dreptul la un spor de 50% pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul de bază brut lunar, și după intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr.83/2000, aprobată prin Legea nr.334/2001*".

Așa fiind, pronunțându-se asupra recursurilor în interesul legii întemeiate pe practica neunitară a instanțelor judecătorești cu privire la acordarea unor drepturi salariale ale judecătorilor, procurorilor, celorlalți magistrați, judecătorilor financiari, procurorilor financiari, controlorilor financiari sau personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor și parchetelor, Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a limitat la a clarifica înțelesul unor norme juridice sau a câmpului lor de aplicare. Instanța supremă, invocând vicii de tehnică legislativă - nerespectarea prevederilor Legii nr.24/2000 - sau vicii de neconstituționalitate - încălcarea normelor privind delegarea legislativă -, a repus în vigoare norme care își încetaseră aplicarea, fiind abrogate prin acte normative ale autorității legiuitoare. Însă, o atare operație juridică nu poate fi realizată decât de autoritatea legiuitoare (Parlament sau Guvern, după caz), unica abilitată să dispună cu privire la soluțiile ce se impun în această materie.

Curtea Constituțională a constatat și cu alte ocazii neconstituționalitatea unor prevederi legale susceptibile de a genera depășirea competențelor instanțelor judecătorești în detrimentul autorității legiuitoare. Este cazul Deciziei nr.818 din 3 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.537 din 16 iulie 2008, prin care au fost declarate neconstituționale, printre altele, dispozițiile art.27 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.99 din 8 februarie 2007, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative. "Luând în considerare și dispozițiile art.27 alin.(1) din ordonanță, prin care se instituie dreptul persoanei care se consideră discriminată de a cere instanței de judecată, între altele, restabilirea situației anterioare și *anularea situației create prin discriminare, deci și a prevederilor cu caracter discriminatoriu*, instanța de judecată poate să înțeleagă - ceea ce s-a și petrecut în una dintre cauzele analizate - că are competența să anuleze o dispoziție legală pe care o consideră discriminatorie și, pentru a restabili situația de echilibru între subiectele de drept, să instituie ea însăși o normă juridică nediscriminatorie sau să aplice dispoziții prevăzute în acte normative aplicabile altor subiecte de drept, în raport cu care persoana care s-a adresat instanței se consideră discriminată.

Un asemenea înțeles al dispozițiilor ordonanței, prin care se conferă instanțelor judecătorești competența de a desființa norme juridice instituite prin lege și de a crea în locul acestora alte norme sau de a le substitui cu norme cuprinse în alte acte normative, este evident neconstituțional, întrucât încalcă principiul separației puterilor, consacrat în art.1 alin.(4) din Constituție, precum și prevederile art.61 alin.(1), în conformitate cu care Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării.

În virtutea textelor constituționale menționate, Parlamentul și, prin delegare legislativă, în condițiile art.115 din Constituție, Guvernul au competența de a institui, modifica și abroga norme juridice de aplicare generală. Instanțele judecătorești nu au o asemenea competență, misiunea lor constituțională fiind aceea de a realiza justiția - art.126 alin.(1) din Legea fundamentală -, adică de a soluționa, aplicând legea, litigiile dintre subiectele de drept cu privire la existența, întinderea și exercitarea drepturilor lor subiective."

Prin urmare, **Curtea Constituțională constată existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte.**

Odată constatat acest conflict, Curtea Constituțională, în virtutea dispozițiilor art.142 alin.(1) din Constituție, potrivit cărora ea "*este garantul supremației Constituției*", are obligația să soluționeze conflictul, arătând conduita în acord cu prevederile constituționale la care autoritățile publice trebuie să se conformeze. În acest sens, Curtea are în vedere prevederile art.1 alin.(3) din Constituție, în conformitate cu care "*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate*". De aceea, apreciază că una dintre condițiile realizării obiectivelor fundamentale ale statului român, definite în textul citat, o constituie buna funcționare a autorităților publice, cu respectarea principiilor separației și echilibrului puterilor, fără blocaje instituționale.

Dispozițiile art.146 din Constituție și ale Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale stabilesc competența materială a Curții Constituționale, ca garant al supremației Legii fundamentale, enumerând în mod restrictiv atribuțiile jurisdicției constituționale.

În cauza de față, sesizarea Curții pentru îndeplinirea atribuției referitoare la soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la analiza conduitei părților de către Curte, sub aspectul îndeplinirii competențelor conform prevederilor constituționale, precum și decizia prin care se stabilește existența unui conflict și modul de soluționare a acestuia nu pot constitui elementele exercitării unei căi de atac, ce ar avea ca scop lipsirea de efecte juridice a unor hotărâri judecătorești. Astfel, asimilarea atribuției prevăzute de art.146 lit.e) din Constituție cu efectuarea de către Curtea Constituțională a unui control de legalitate /constituționalitate asupra hotărârilor judecătorești, transformând Curtea într-o instanță de control judiciar, ar echivala cu o deturnare a dispozițiilor constituționale privind soluționarea conflictelor juridice și o încălcare flagrantă a competenței Curții Constituționale.

Așa fiind, apare ca evident că decizia pronunțată de Curtea Constituțională în soluționarea conflictului juridic de natură constituțională nu poate produce niciun efect cu privire la valabilitatea deciziilor deja pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în exercitarea atribuției consacrate de art.329 din Codul de procedură civilă.

De altfel, Curtea a statuat și cu alte ocazii că, potrivit competențelor sale, care sunt expres și limitativ prevăzute de art.146 din Constituție și de Legea nr.47/1992, aceasta asigură, pe calea controlului de constituționalitate, supremația Constituției în sistemul juridic normativ, nefiind competentă să cenzureze legalitatea unor hotărâri judecătorești sau să constate că acestea sunt lipsite de efecte juridice (Decizia nr.988 din 1 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.784 din 24 noiembrie 2008).

Potrivit art.147 alin.(4) din Constituție, *"Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor"*. Efectul *ex nunc* al actelor Curții constituie o aplicare a principiului neretroactivității, garanție fundamentală a drepturilor constituționale de natură a asigura securitatea juridică și încrederea cetățenilor în sistemul de drept, o premisă a respectării separației puterilor în stat, contribuind în acest fel la consolidarea statului de drept.

Pe cale de consecință, efectele deciziei Curții nu pot viza decât actele, acțiunile, inacțiunile sau operațiunile ce urmează a se îndeplini în viitor de către autoritățile publice implicate în conflictul juridic de natură constituțională.

În ceea ce privește autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, conduita conformă Constituției transpune din cele statuate mai sus, și anume exercitarea competențelor stabilite de lege în conformitate cu prevederile constituționale referitoare la separația puterilor în stat și, deci, abținerea de la orice acțiune care ar avea ca efect subrogarea în atribuțiile altei autorități publice. Prin urmare, Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate a acestora.

Referitor la autoritatea legiuitoare, Parlament sau Guvern, după caz, în acord cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, aceasta are obligația de a edicta norme care să respecte anumite trăsături: claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate.

Curtea observă că atât dispozițiile legale care au constituit temeiul pronunțării deciziilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și întreg cadrul legislativ referitor la drepturile salariale ale judecătorilor, procurorilor, celorlalți magistrați, personalului auxiliar de specialitate, precum și ale persoanelor care au îndeplinit funcția de judecător financiar, procuror financiar sau de control financiar în cadrul Curții de Conturi a României, prin modul deficitar de reglementare și redactare, cauzat în mare măsură de modificările succesive, la intervale prea scurte de timp, nu au corespuns întotdeauna exigențelor de tehnică legislativă specifice normelor juridice. Or, referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că *"o normă este «previzibilă» numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita"* (Cauza Rotaru împotriva României, 2000), iar *"[...] cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-*

un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă" (Cauza Sunday Times împotriva Regatului Unit, 1979).

Așa fiind, Curtea constată că respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și a prevederilor constituționale referitoare la delegarea legislativă sunt obligații opozabile în primul rând legiuitorului, primar sau delegat, care este ținut în exercitarea competențelor sale de adoptarea unor norme care să corespundă exigențelor Legii fundamentale și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pe de altă parte, Curtea observă că soluția pronunțată prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.XXI din 10 martie 2008 s-a întemeiat pe constatarea neconstituționalității dispozițiilor art.I pct.42 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 prin care se abrogaseră prevederile art.47 din Legea nr.50/1996, referitoare la sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică. Motivația instanței supreme a fost următoarea: *"Guvernul României nu a fost abilitat prin Legea nr.125/2000 să modifice sau să completeze Legea nr.56/1996, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr.55/1997, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.126/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.333 din 18 iulie 2000, totuși, prin art.IX alin.(2) paragraful 1 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 s-au abrogat dispozițiile art.23¹ din Legea nr.56/1996.*

În acest fel, prin emiterea Ordonanței Guvernului nr.83/2000 au fost depășite limitele legii speciale de abilitare adoptate de Parlamentul României, încălcându-se astfel dispozițiile art.108 alin.(3), cu referire la art.73 alin.(1) din Constituția României. [...]

Abrogarea art.47 din Legea nr.50/1996 nu poate fi asimilată modificării unui act normativ.

Sub acest aspect, norma de nivel inferior, în speță art.I pct.42 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000, lege ordinară, prin care a fost abrogat art.47 din Legea nr.50/1996 și art.IX alin.(2) paragraful 1 din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 prin care a fost abrogat art.23¹ din Legea nr.56/1996, modificată și completată, contravine art.81 din Legea nr.92/1992, modificată și completată, lege organică."

Pentru a-și stabili competența cu privire la constatarea neconstituționalității dispozițiilor vizate, Înalta Curte a statuat că *"neconstituționalitatea abrogării dispozițiilor art.47 din Legea nr.50/1996, republicată, și ale art.23¹ din Legea nr.56/1996, modificată și completată, prin art.1 pct.42, respectiv prin art.IX alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.83/2000 - norme abrogate în prezent -, poate fi invocată numai pe calea excepției de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești.*

Curtea Constituțională are însă în competență numai controlul de constituționalitate al dispozițiilor din legile și ordonanțele în vigoare, iar verificarea constituționalității și soluționarea excepției de neconstituționalitate având ca obiect norme abrogate în prezent revin, prin interpretarea per a contrario a art.147 alin.(1), cu referire la art.126 alin.(1) din Constituție, instanțelor judecătorești. [...]

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că instanțele judecătorești pot să se pronunțe asupra regularității actului de abrogare și a aplicabilității în continuare a normei abrogate în condițiile precizate mai sus, în virtutea principiului plenitudinii de jurisdicție în recursul cu a cărui soluționare a fost corect investită."

Întrucât, așa cum s-a arătat mai sus, deciziile pronunțate de instanța supremă în judecarea recursurilor în interesul legii au putere obligatorie pentru instanțe, Curtea Constituțională constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a adoptat teza cu valoare de principiu și aplicabilitate generală, potrivit căreia **instanțele judecătorești se pot pronunța asupra constituționalității dispozițiilor abrogate, în virtutea principiului plenitudinii de jurisdicție în cauzele cu a căror soluționare au fost investite.** Astfel, verificarea constituționalității și soluționarea excepției de neconstituționalitate având ca obiect norme abrogate revin, prin interpretarea per a contrario a art.147 alin.(1), cu referire la art.126 alin.(1) din Constituție, instanțelor judecătorești, iar nu Curții Constituționale, care, potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992, se poate pronunța **numai** asupra neconstituționalității *"unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare"*, dispoziție care exclude de iure orice conflict de competență în această materie.

Referitor la soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea Constituțională constată că, potrivit Legii fundamentale, singura autoritate abilitată să exercite controlul constituționalității legilor sau ordonanțelor este instanța constituțională. Prin urmare, nici Înalta

Curte de Casație și Justiție și nici instanțele judecătorești sau alte autorități publice ale statului nu au competența de a controla constituționalitatea legilor sau ordonanțelor, indiferent dacă acestea sunt sau nu în vigoare.

Având în vedere considerentele expuse în prezenta decizie, dispozițiile art.1 alin.(3) și (4), art.61 alin.(1), art.80 alin.(2), art.115, art.126 alin.(1), (2) și (3) și ale art.146 lit.e) din Constituție, precum și prevederile art.11 alin.(1) lit.A.e), art.34 și ale art.35 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Constată existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte.

2. În exercitarea atribuției prevăzute de art.126 alin.(3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art.1 alin.(4) din Constituția României. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora.

Definitivă.

Decizia se comunică Președintelui României, președintelui Camerei Deputaților, președintelui Senatului, primului-ministru al Guvernului, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, precum și procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezbaterea a avut loc la data de 27 mai 2009 și la aceasta au participat: Ioan Vida, președinte, Nicolae Cochinescu, Aspazia Cojocaru, Acsinte Gaspar, Petre Lăzăroiu, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán, Tudorel Toader și Augustin Zegrean, judecători.